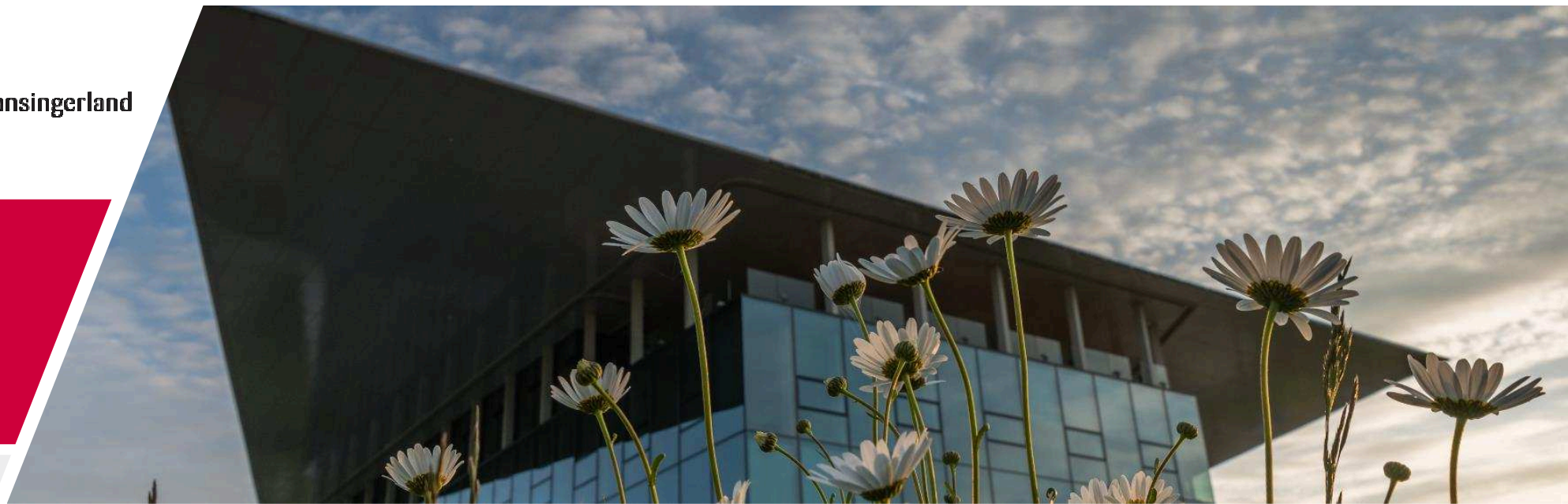

TRANSITIEVISIE WARMTE

Beeldvormende avond

5 November 2019

INHOUD

20:00 – 20:20

Presentatie OverMorgen: De Transitievisie Warmte in Lansingerland

20:20 – 20:35

Presentatie Stedin: Invalshoek van netbeheerder als professionele stakeholder

20:35 – 20:40

Focusgroep: twee bewoners aan het woord

20:40 – 21:15

Vragen

A photograph of a residential street. In the foreground, there is a grassy bank and a small pond with reeds. A black Volkswagen Beetle is parked on the left side of the road, with a person visible inside. Several other cars are parked further down the street. In the background, there is a row of brick houses with blue-framed windows and dormers. A teal banner with white text is overlaid on the left side of the image.

**OVER
MORGEN**

Aan de slag: Transitievisie Warmte Lansingerland

Over Morgen

Zullen we?

Wij zijn Over Morgen. Mensgericht, creatief, realistisch en thuis in duurzame gebiedsontwikkeling.

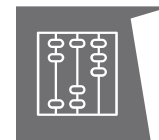
Visie en strategie

Proces- en projectmanagement

Analyse en inzicht

Financiële sturing

Cocreatie en participatie

Agenda

- > Noodzaak en opgave
- > Totstandkoming Transitievisie Warmte
- > Inhoudelijke toelichting
- > Vragen eind van de sessie

Noodzaak en opgave

Opgave

24.000 woningen

> 800 woningen

Aantal woningen aangesloten
op aardgas in Lansingerland

Aantal woningen per jaar
afsluiten om 2050 te halen.

Klimaatakkoord: plannen op drie niveaus

Regio

Regionale Energiestrategie

Gemeente

Transitievisie Warmte

Wijk

Wijkuitvoeringsplan

Transitievisie Warmte

- > Toont tijdspad waarin wijken aardgasvrij worden
- > Laat zien wat de meest kansrijke aardgasvrije warmte-infrastructuur is voor verschillende wijken
- > Minimaal elke 5 jaar herijken

Doel van de Transitievisie Warmte

- > Samen aan de slag in de warmtetransitie
- > Richting voor de lange termijn, focus voor de komende jaren: waar te starten met nader onderzoek
- > Geeft houvast voor investeringen gemeenten, corporaties, particulieren
- > Alle lopende initiatieven in één gezamenlijk verhaal

Landelijke ontwikkelingen

Op basis van ervaringen in Greendeal Aardgasvrije wijken (EZK / VNG):

- > Leidraad TVW
- > Modellen: financieel - technisch
- > Expertise Centrum Warmte
 - > Juridisch – Organisatorische ontwikkelingen

Waar gaat u over beslissen?

TVW besluitvorming over:

- > Inhoud van de Transitievisie Warmte en de Bodemvisie
- > Nader onderzoek voor 3 kansrijke wijken, te weten de Havenbuurt (Berkel en Rodenrijs), Bleiswijk-Zuid en de Eilandenbuurt (Bergschenhoek)

Wat doen we NIET

- > Nu bepalen op welk alternatief voor aardgas deze wijken over gaan en wanneer.

Totstandkoming Transitievisie Warmte

Proces: 6 fasen

1. Startoverleg en kick-off met projectgroep

2. Analyse: Omgeving, financieel-technisch en bodem

3. Open bewonersbijeenkomst en instelling focusgroep

4. Wijkprioritering met project- en focusgroep

5. Concept-Transitievizie Warmte gereed

6. Presentatie en oplevering

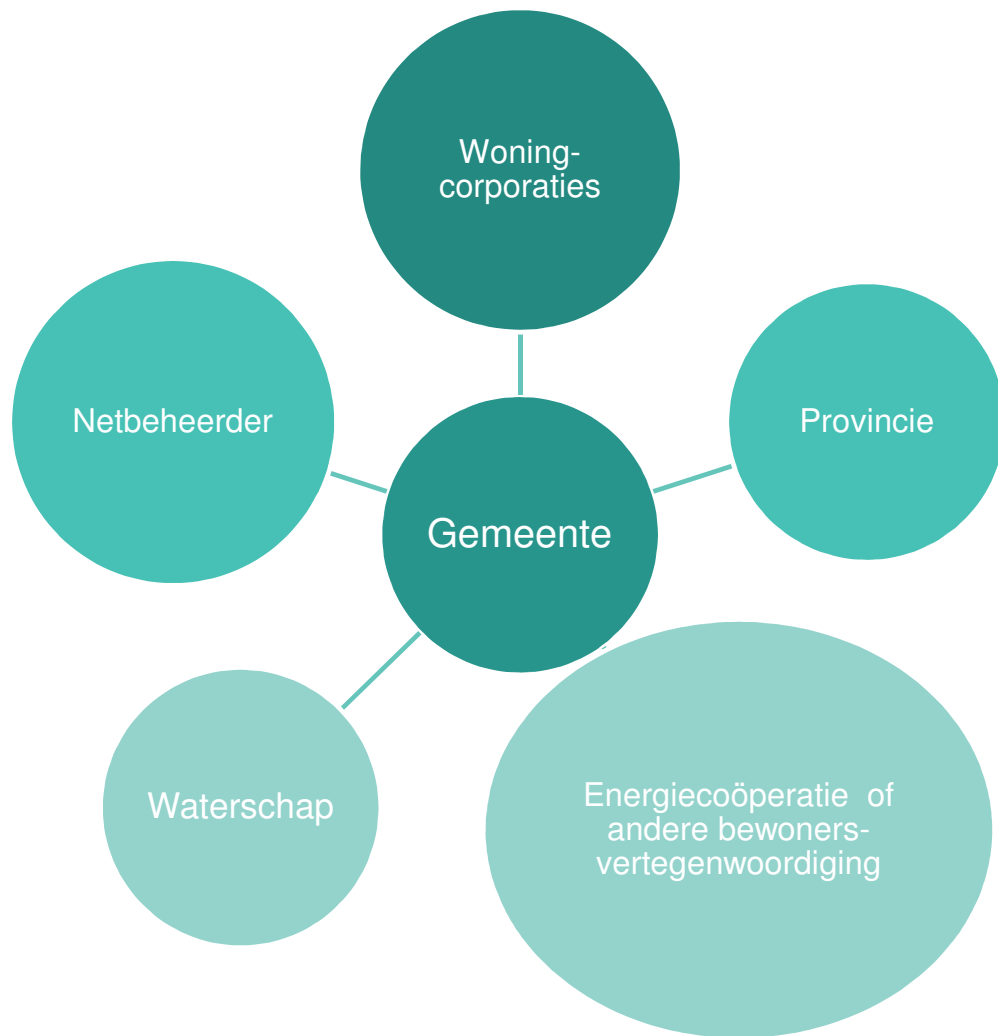

Participatie Bewoners

- > Interviews op de markt en burgerpanel (zie website gemeente)
- > Bewonersavonden > *ophalen aandachtspunten bewoners*
- > Focusgroep van inwoners > *ophalen en toetsen uitgangspunten*

Professionele - stakeholders

Projectgroep Lansingerland

- > Stedin
- > 3B Wonen
- > Provincie Zuid-Holland
- > Warmte via gemeente > Leiding over Oost
- > Nieuwe Lansinger Stroom
- > Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard

Inhoudelijke toelichting

Wat kost het ?

- > Daadwerkelijke investeringen en energierekening sterk afhankelijk van de woning en te nemen maatregelen
- > Uitgangspunt Rijk: investeringen worden terugverdiend via lagere energierekening (woonlastenneutraal)
- > Subsidies:
 - > ISDE voor bijvoorbeeld warmtepompen en zonnepanelen
- > Mogelijke ontwikkelingen:
 - Lening aan woning gekoppeld

Gezamenlijke succesfactoren voor opstellen TVW

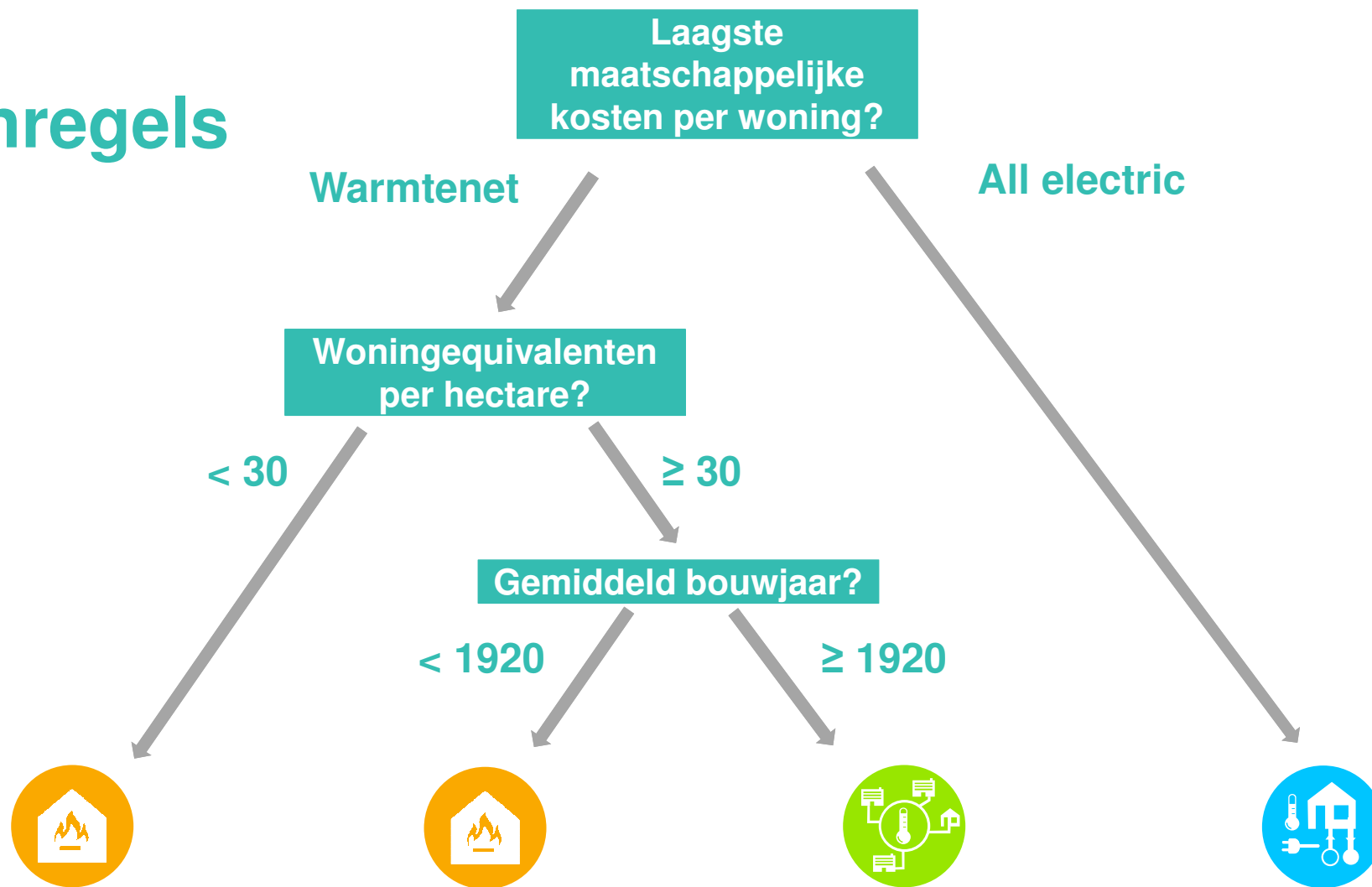
- ❖ Laagste maatschappelijke kosten vormt een belangrijk criterium en zetten in op een mix van alternatieven
 - ❖ We gebruiken natuurlijke investeringsmomenten
 - ❖ We volgen de energie van de bewoners en sluiten aan op bestaande energie-infrastructuren
 - ❖ We zorgen voor draagvlak door bewoners, bedrijven en gemeenteraad te betrekken in de planvorming en uitvoering op wijkniveau
 - ❖ We verdelen de projecten over de drie kernen om opgedane ervaring te spreiden over de gemeente
 - ❖ We accepteren tussentijdse oplossingen in de transitie naar een volledig duurzaam Lansingerland in 2050
-

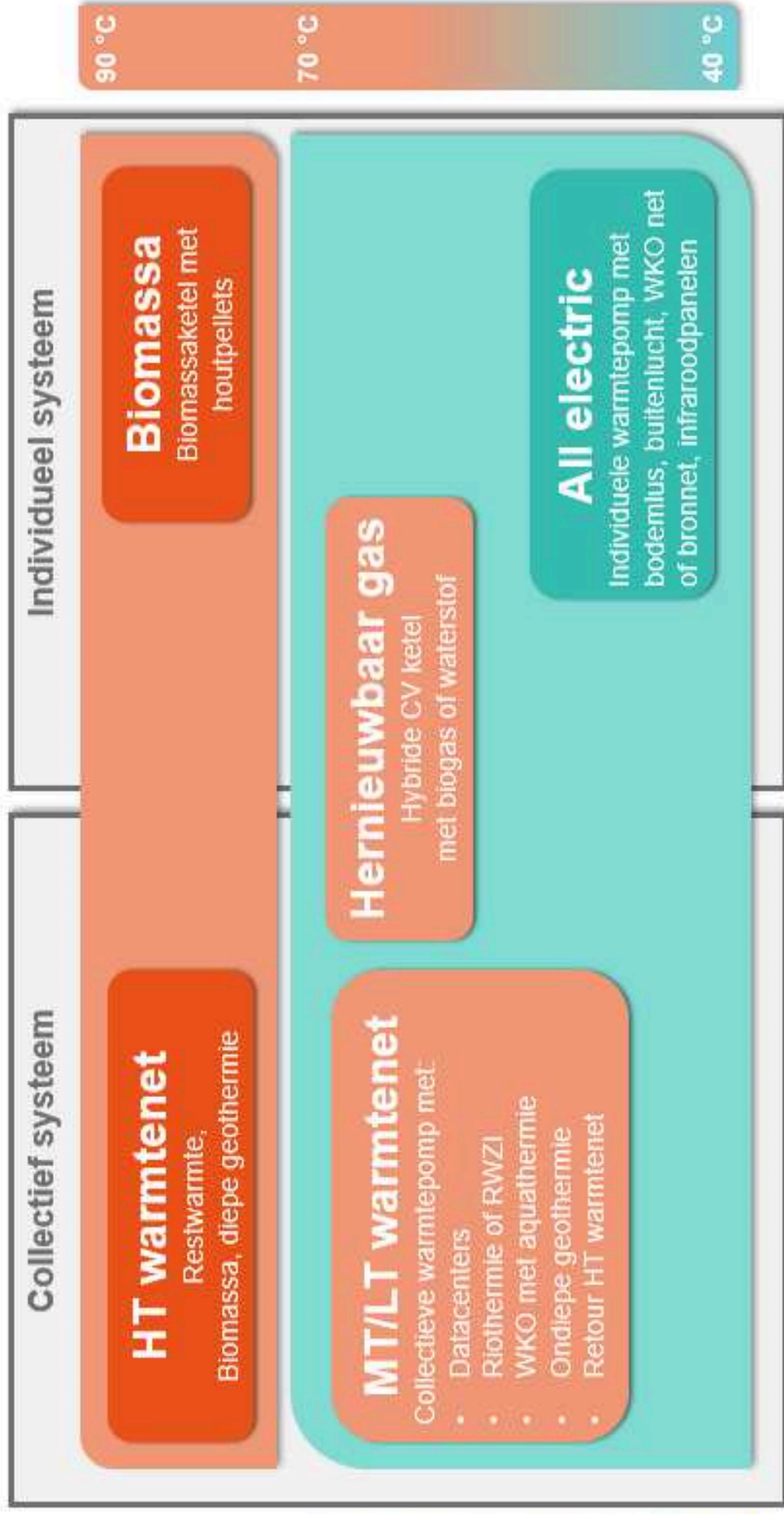

Waar gaan we naartoe?

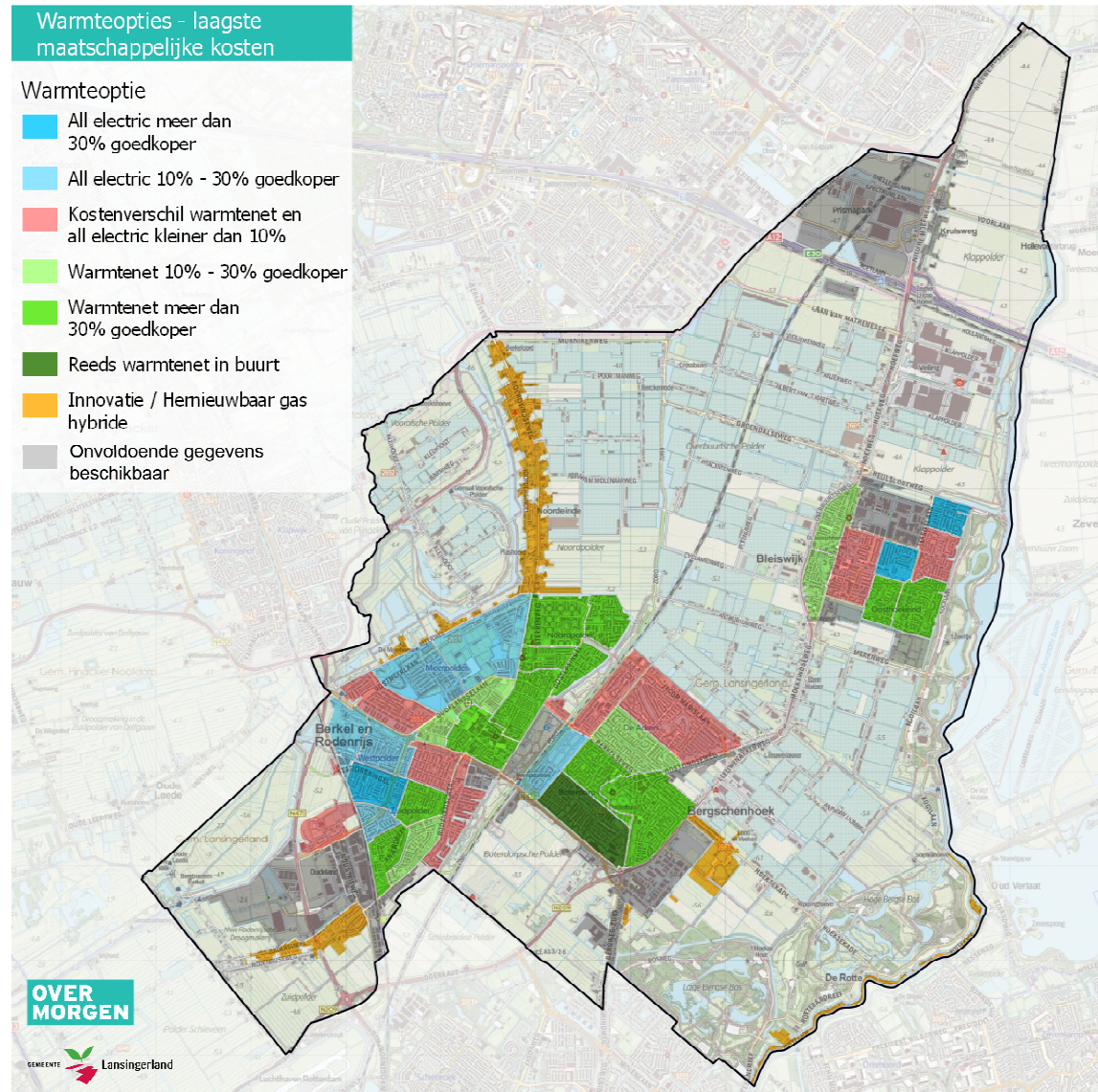
- > Het Warmte Transitie Model geeft per buurt een voorkeursoplossing op basis van:
 - > de **laagste maatschappelijke kosten**
 - > de **huidige kennis van techniek en markt**
 - > We houden rekening met gebouw- en buurtkenmerken (type, leeftijd, dichtheid, schaal, etc.)
 - > We onderscheiden **bouwkundige maatregelen** en drie warmteopties:
 - warmtenet
 - all electric
 - hernieuwbaar gas / hybride
-

Rekenregels

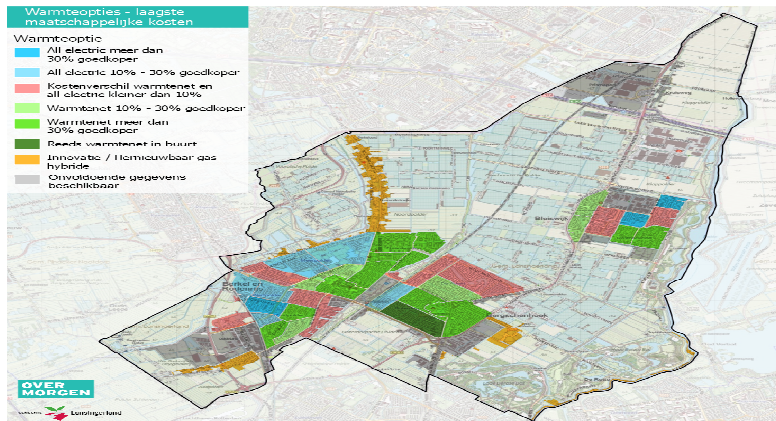

Wat zijn de alternatieven?

Waar willen we starten?

Data-analyse

Expert-analyse

Stakeholder input

Volgorde van de wijken

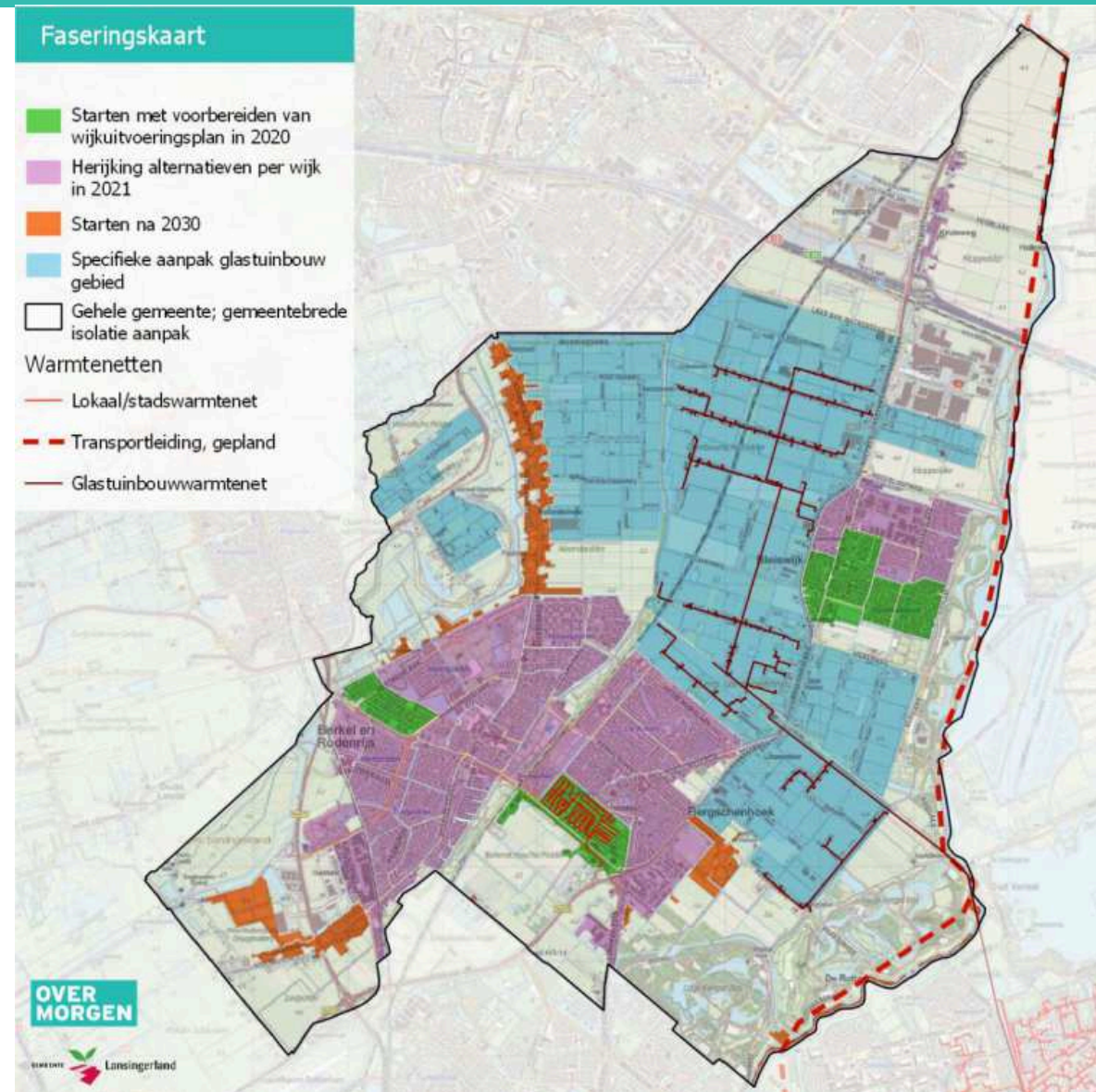
Overwegingen

- > Maatschappelijke kosten
 - > Wijken waar we toch al aan de slag gaan met wegen en leidingen (minder kosten en overlast)
 - > Warmtevoorziening in de nabijheid
 - > Duurzaamheid van de warmtebron
 - > Actieve initiatieven
-

Eindkaart TVW '19

Drie gebieden waar we starten met een studie naar de mogelijkheden:

- > Bergschenhoek – Boterdorp/Eilandenbuurt
- > Bleiswijk – Zuidzijde
- > Berkel en Rodenrijs - Havenbuurt

Vervolgstappen

- ❖ Wijkuitvoeringsplannen opstellen:
 - Technische mogelijkheden
 - Financiering en investering
 - Gebiedsgrenzen
 - Organisatie
 - Etc.
- ❖ Samenwerking met bewoners en andere belangrijke partijen
- ❖ Bewoners informeren

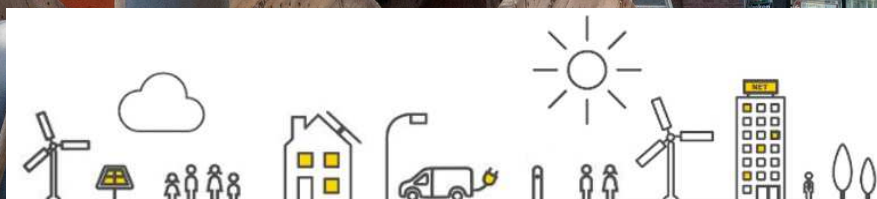

Kortom

- ❖ Bent u bereid de eerste stappen te zetten in de warmtetransitie met het vaststellen van deze Transitievisie Warmte?

over
morgen
begint
nu.

OVER
MORGEN

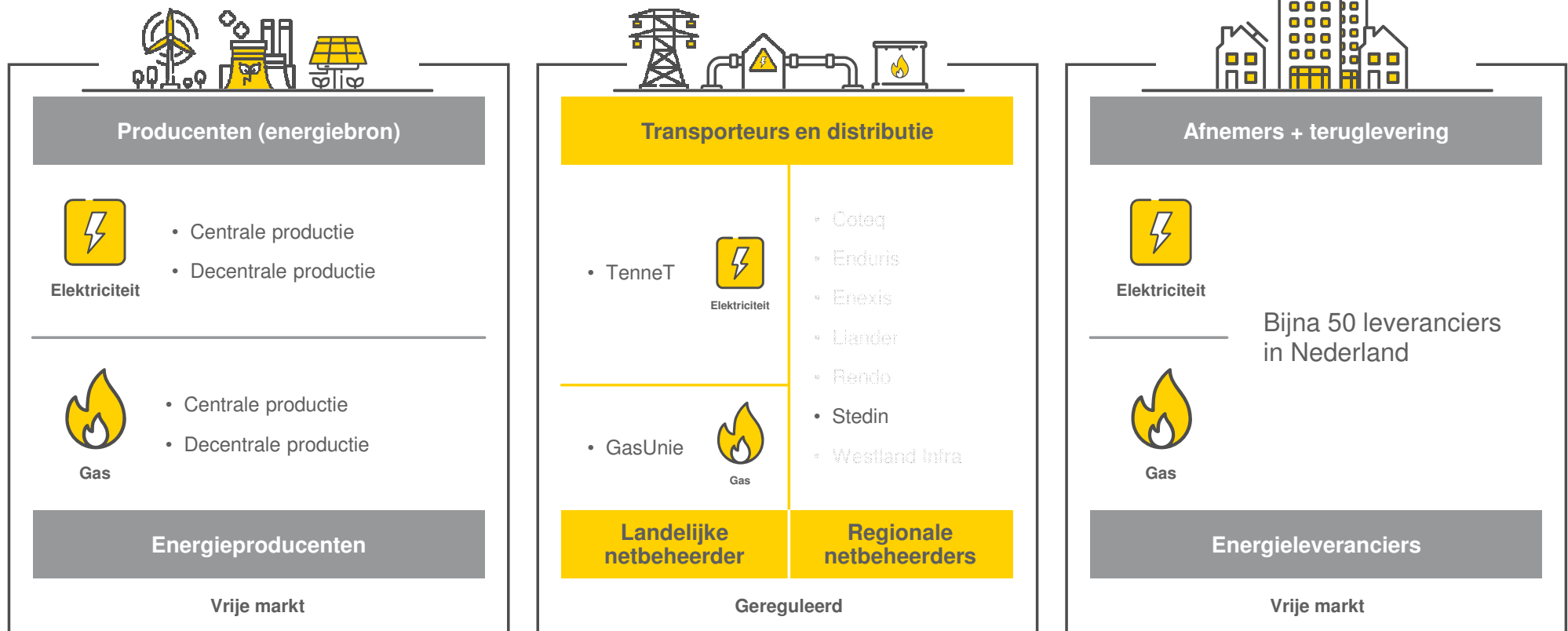
Raadsinformatieavond Transitievisie warmte Lansingerland

STEDIN^{NET}

VOOR DE NIEUWE
ENERGIEGENERATIE

ROLVERDELING ENERGIEMARKT

ONS WERKGEBIED

PROVINCIES ZUID-HOLLAND EN UTRECHT

Stedin is netbeheerder in het grootste deel van de Randstad, waaronder Den Haag, Utrecht, Rotterdam en het Rijnmond haven- en Botlekgebied. Drukke, stedelijke gebieden met complexe infrastructuur, waar de afhankelijkheid van energie groot is en energie altijd beschikbaar moet zijn. Nu én in de toekomst.

Stedin beheert ook de energie-infrastructuur in de regio's Kennemerland, Amstelland, Noordoost Friesland.

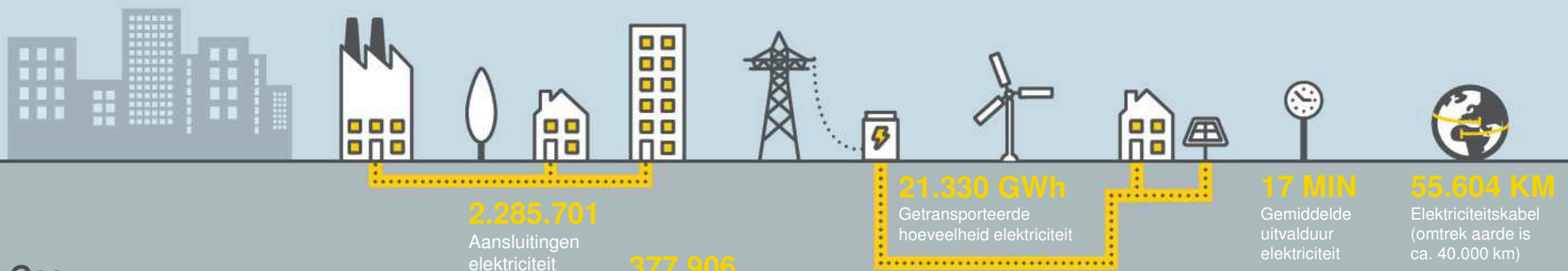
Elektriciteitsgebied Stedin

Gasgebied Stedin

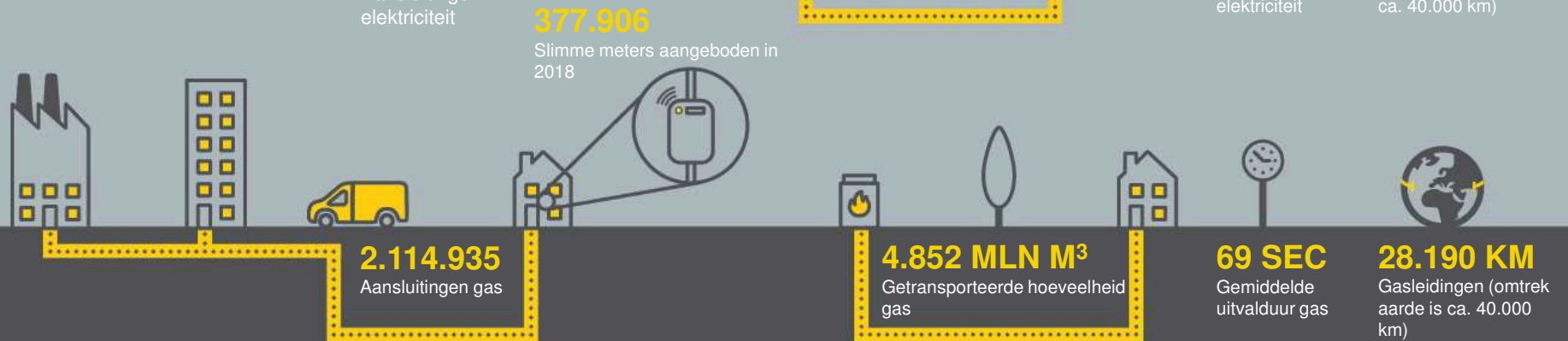
STEDIN IN CIJFERS

2018

Elektriciteit

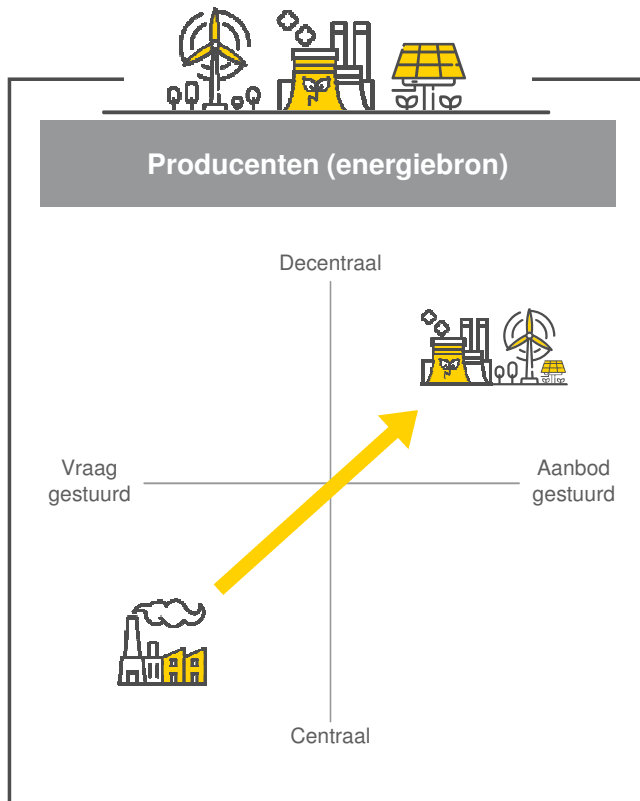

Gas

IMPACT TRANSITIE OP STEDIN

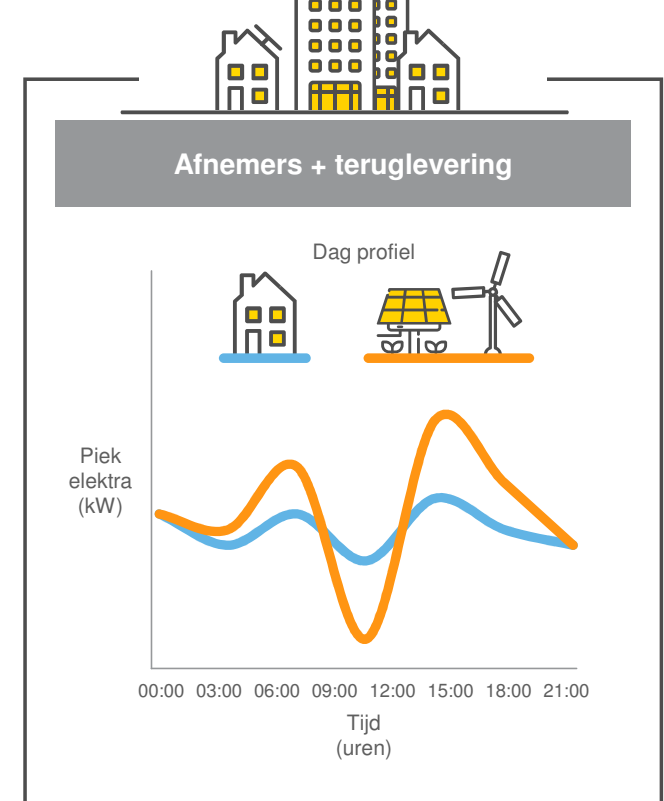
ONZEKERHEID: WAT, WAAR EN WANNEER

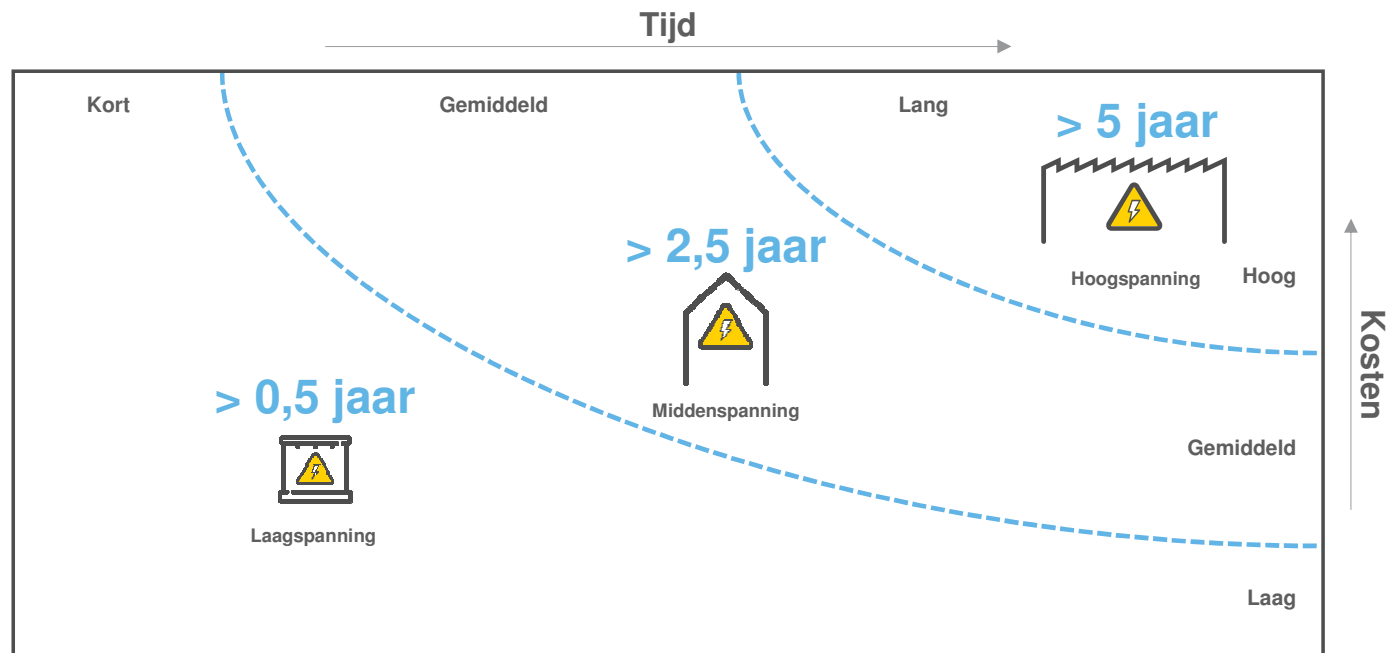
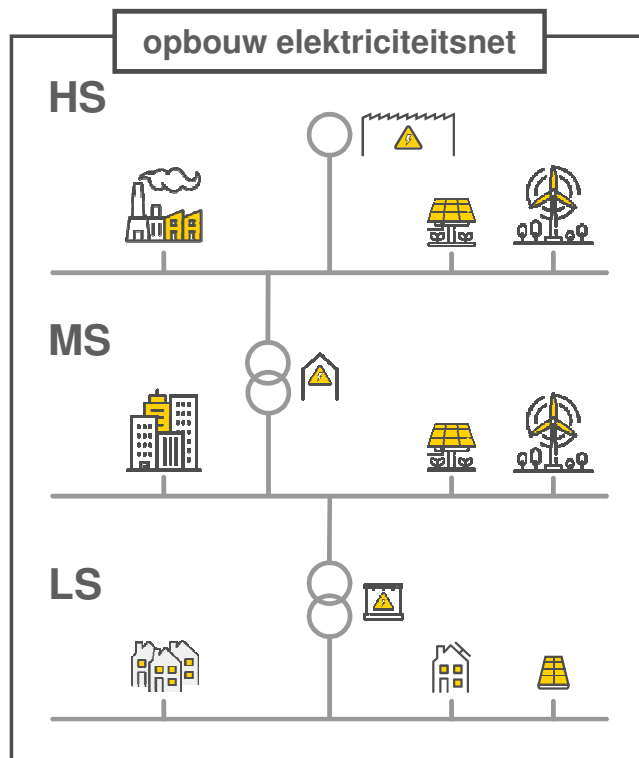
Transporteurs en distributie

Investeren in infrastructuur is nodig

1. Elektrificatie zorgt voor een toename in belasting
2. Duurzame bronnen en uitfasering aardgas zorgt voor een complexere opdracht om de balans in het net te handhaven

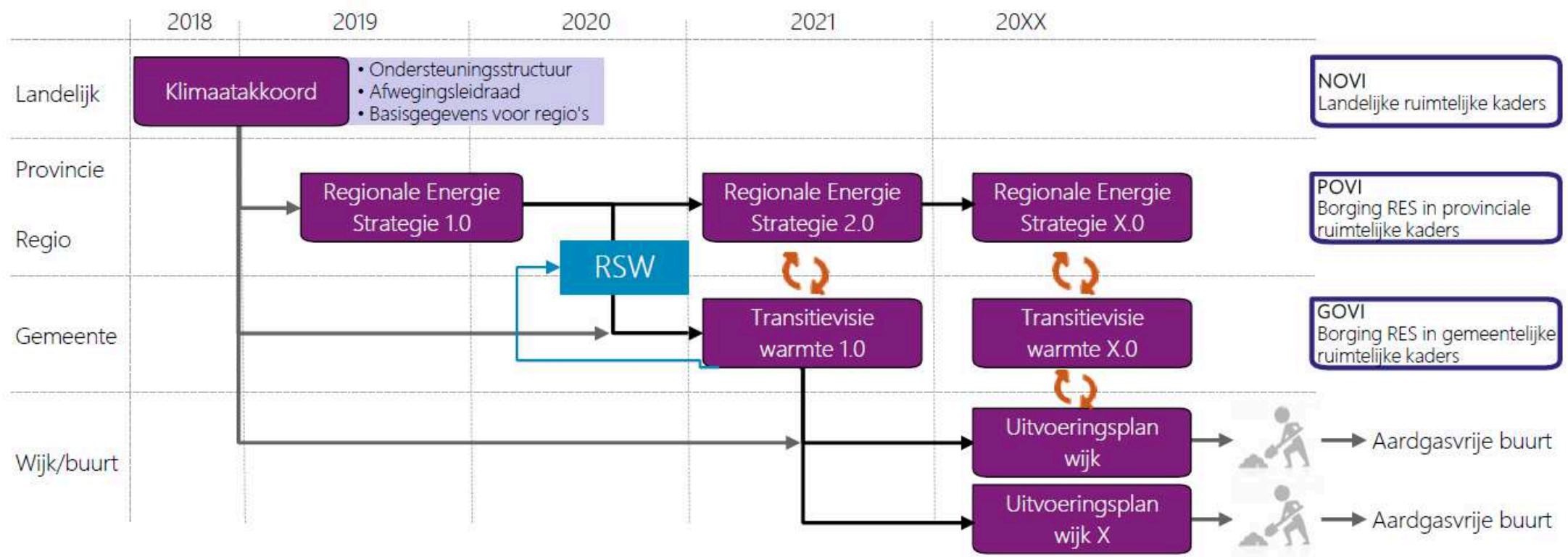
DOORLOOPTIJD NETVERZWARING

BASISDOCUMENT ENERGIETRANSITIE

In dit basisdocument staat de gedetailleerde impact van investeringen op zowel **gas** als **elektriciteit**.

Van Klimaatakkoord naar plannen op wijkniveau

Kaders nodig voor maatschappelijk verantwoord investeren

“

*Twee deelnemers van de
focusgroep aan het woord*

